

رتبه بندی تامین کنندگان خارجی پروژه‌های ICT با استفاده از ریسک زنجیره تامین (مطالعه موردی یک شرکت پروژه محور)

مرتضی وثوق^{۱*}، سیدمحسن حسینی خواه^۲، محمد مردانی^۳، شهرام علی یاری^۴

۱- کارشناس ارشد مهندسی صنایع، دانشگاه جامع امام حسین (ع)، vosogh71@yahoo.com

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی صنایع، دانشگاه آزاد واحد تهران جنوب، hosseinikhah.mohsen@gmail.com

۳- دانشیار دانشگاه جامع امام حسین (ع)، mardani_dr@yahoo.com

۴- استادیار دانشگاه جامع امام حسین (ع)، shaliyari@sbu.ac.ir

چکیده

اهمیت تامین کنندگان در موفقیت شرکتها به قدری است که تحقیقات بسیاری تاکنون در ارتباط با توسعه مدل‌ها و چارچوب‌های مناسب ارزیابی و انتخاب تامین کنندگان انجام گرفته است. از سوی دیگر ضرورت تامین کالاها، ماشین‌آلات و تجهیزات موردنیاز از کشورهای دیگر که تخصص و مزیت بیشتری در تولید این اقلام دارند، بخش بازرگانی و تدارکات شرکت‌ها را با چالش جدیدی روبه‌رو کرده است. انتخاب تامین کنندگانی که ریسک‌های کمتری به همراه دارند و موجب پایداری بیشتر زنجیره تامین شده، احتمال اختلال در تامین مواد را کاهش می‌دهد. هدف از این تحقیق، رتبه‌بندی تامین کنندگان خارجی پروژه‌های زیرساختی فناوری اطلاعات و ارتباطات، بر اساس ریسک‌های زنجیره تامین است. برای رتبه‌بندی این تامین کنندگان از روش ترکیبی پیشنهادی AHP-GRA کمک گرفته شده است، به این صورت که با استفاده از روش فرآیند تحلیل سلسله مراتبی به محاسبه وزن شاخص‌ها می‌پردازیم و سپس به وسیله روش تحلیل رابطه خاکستری تامین کنندگان رتبه‌بندی می‌شوند.

واژه‌های کلیدی: ارزیابی و انتخاب تامین کنندگان، تامین خارجی، پروژه‌های زیرساختی فناوری اطلاعات و ارتباطات، فرآیند تحلیل سلسله مراتبی (AHP)، تحلیل رابطه خاکستری (GRA)، ریسک زنجیره تامین

۱- مقدمه

انتخاب تامین کنندگان خصوصاً در مواقعی که خریداران مدیران ارشد و تصمیم‌گیرندگان پروژه‌های بزرگ باشند، نیازمند به‌کارگیری دقت بالا در تصمیم‌گیری با استفاده از روش‌ها و ابزارهای خاص برای تحلیل عوامل مختلف مربوطه می‌باشد و از این رو چنین امری، ایشان را با یک مسئله تصمیم‌گیری چند معیاره روبرو خواهد نمود. با این حال، زنجیره تامین‌های طولانی و حمل و نقل بین‌قاره‌ای، ریسک‌های متعدد نشأت گرفته از ارتباطات، ژئوپولیتیک، فرهنگ، حمل و نقل و پیچیدگی‌های قانونی را در خود دارد. اگر هر کدام از این ریسک‌ها ظاهر شود، هزینه‌های به مراتب بیشتری از مزایای استفاده از تامین کنندگان بین‌المللی را نسبت به تامین کننده محلی در پی دارد.

انتخاب تامین کننده خارجی بسیار متفاوت از نوع داخلی آن بوده و شامل پیچیدگی‌های زیادی در انتخاب معیارهای و ریسک‌های مورد نظر مؤثر می‌باشد. دلایل اصلی که چرا شرکت‌ها به سراغ تامین کننده خارجی می‌روند عبارت است از: قیمت‌های پایین‌تر مواد، خدمات و نیروی انسانی، دسترسی به محصولات و فناوری‌هایی که در داخل در دسترس نیستند، کیفیت بالای محصولات بازارهای جهانی، استراتژی‌های فروش جهانی شرکت و نیاز به توسعه حضور خارجی و بازرگانی بین‌المللی. همچنین